

Tuffare krisdebatt väntar

Det är sannerligen märkliga tider. På mycket kort tid har covid-19-pandemin vänt upp och ner på tillvaron. För många av oss har det inneburit väsentligt färre möten och konferenser. Mera – eller uteslutande – distansarbete och en kraftig reduktion av antalet sociala kontakter.

Det är tråkigt men hanterbart. För andra är det värre. Många har själva eller har anhöriga som har drabbats. Konkurserna ökar och antalet arbetslösa blir fler. Trycket för de anställda i vården och omsorgen är enormt. Det är verkligen en prövning för både privat och offentlig sektor liksom för civilsamhället.

CORONAKRISEN KOMMER att påverka stora delar av samhället under lång tid framöver. Flera debattörer var tidigt ute och skyllde problem och kriser på de vanliga käpphästarna; marknadsekonomi, för låga skatter, för liten offentlig sektor, etc. Inte sällan var det genant att betrakta. Nya problem, samma gamla överksamma recept. Sveriges bristande krisberedskap beror knappast på för låga skatter och för liten stat, utan på en ofokuserad och allomfattande offentlig sektor, och inte minst på felaktiga beslut. Det var – och är – en god idé att andra än staten ska driva apoteksverksamhet. Men det var en dålig idé att inte ge i uppdrag åt en myndighet att ansvara för läkemedelsförsörjningen och att avskaffa de nationella beredskapslagren. Och inget säger att detta inte skulle kunna skötas av någon annan än Apoteket AB.

JAG ÄR ÖVERTYGAD OM att det offentligas möjlighet att bedriva kärnverksamhet, såsom polis- och domstolsväsende, försvar och krisberedskap, är större om man inte samtidigt ska arrangera schlagerfestivaler och ägna sig åt att leka riskkapitalist. Men det är inte en debatt som jag anser ska föras med ett akut pandemiläge som fond. Så småningom kommer det dock att behöva föras en tuff debatt om det offentligas roll och storlek. Den debatten är ju redan initierad av dem som tar varje tillfälle för att argumentera för en större stat.

Så småningom

kommer det dock att behöva föras en debatt om det offentligas roll och storlek.

Vad som bör göras på kort sikt för att minska de ekonomiska konsekvenserna (de medicinska är ju inte en fråga för denna tidning) finns det många som har åsikter om. Vi har valt att intervjua en av Sveriges kunnigaste ekonomer för att bli klokare över vad vi behöver göra nu, men också vilka strukturreformer som behövs för att göra Sverige starkt på sikt. Min intervju med Magnus Henrekson, vd för IFN, finns att läsa längre fram i detta nummer.

ETT EXEMPEL PÅ DÄR DET offentliga behöver bli starkare och tydligare är välfärdsbrottsligheten. Vi skrev om detta i ett uppmärksammat tema i Sunt Förnuft nummer 4/2017 (som finns att läsa på vår hemsida). Nu följer vi upp med ytterligare en granskning i detta mycket angelägna ämne. Det är inte bara slöseri med skattebetalarnas pengar när brottslingar utnyttjar bidragssystemen. Det undergräver också förtroendet för det offentliga. Men värst är att våra skattepengar används för att finansiera brottslighet.

En debatt som vi tvingats ta i coronakrisens inledande skede är den om fastighetsskatten. Bakgrunden är att tankesmedjan Fores lanserat en omfattande rapport i ämnet. Fores förespråkar en progressiv skatt utan tak, lika för villor och bostadsrätter. Något som snabbt skulle ge oss en situation när änkor och änklingar tvingas sälja sina hus för att uppnå det som tankesmedjan betraktar som en ”effektivare” bostadsmarknad. Jag är övertygad om att fastighetsskatten blir en av våra viktigaste frågor de kommande åren. Många starka intressen står bakom och Skattebetalarna är en av få som arbetar emot.

I DETTA NUMMER SKRIVER också vår chefekonom Sofia Linder på temat ”Vad tjänar du egentligen?”. Här beskriver hon hur dolda skatter döljer hur mycket man egentligen jobbat ihop. Detta ämne kommer vi framöver att folkbild i för att visa hur höga Sveriges skatter verkligen är.

Christian Ekström E-post: Christian.Ekstrom@skattebetalarna.se

I topp

Timbro-studie visar att sänkta arbetsgivaravgifter under Alliansens tid vid makten gav fler jobb än vad man tidigare trott.

På gång

Stimulanser krävs i coronakrisens spår, men åtgärderna ska vara tillfälliga för att inte öka bidragsberoendet hos såväl företag som privatpersoner.

I botten

Allt fler förslag om återinförd fastighetsskatt. Nu senast från Fores.